

<https://vecer.com/kultura/intervju-branko-završan-...>

1 / 10

(INTERVJU) Branko Završan, slovenski igralec z najtežjim tovorom

Petra Vidali

14.10.2024 06:16

Čeprav ga večina pozna po filmskih in televizijskih vlogah, je Branko Završan v rednem delovnem času gledališki igralec. Že drugič je prejemnik Večerove nagrade za igralca sezone v **SLG Celje**.

Dodaj med priljubljene

Poslušaj

Branko Završan: "Zame in verjetno za marsikoga je to večno vprašanje. Sem naredil dovolj? Je dovolj dobro? Je vredno publike? Je vredno časa? Vesolja?" ROBERT BALEN

Povod za ta pogovor so vaše nagrajene gledališke vloge, vseeno pa bi začela s filmom. Ste med redkimi slovenskimi igralci z zavidljivo filmografijo. Če ne celo največjo? Ravno sem videla vaš zadnji film, Mož brez krivde Ivana Gergoleta, in vam čestitam za vlogo ostarelega moškega po možganski kapi. Brez ene besede, samo z očmi, obrazom, telesom naredite cel film. In če zdaj omenim še vašo izstopajočo vlogo v gledališču v zadnjih letih, Očeta v Zellerjevem Očetu (ja, tista vloga, v kateri smo v filmu pozneje videli Anthonyja Hopkinsa) – še zelo vitalnega so vas doletele vloge povsem nemočnih starih moških.

"Tovrstne vloge so mi vabljive. Ne vem, ali gre za stvar generacije igralcev ali za odločitev, ampak meni je še vedno najbolj zanimiva transformacija. Nič proti performativi ali proti igralcem, ki vedno igrajo sebe in so pri tem zanimivi in dobri, to je vse legitimno, mene pa sploh pri takih projektih, kot sta Oče in Mož brez krivde, zanima dokumentaristična igra. Tukaj ne sme biti zdrsa. In pri tem sem zoprni tudi kot gledalec, če nekje nekaj zaškriplje in ne verjamem v osnovno dejavnost protagonista, rečem: A ni škoda? Vse je šlo po zlu. In zato sem zelo picajzlast, kadar delam. Te stvari se študira. Treba jih je videti, zanalizirati, jih natrenirati in ponotranjiti, da se forma preseže in to ni več breme, temveč moj osnovni inštrument, potem dajmo pa igrati. Vedno prvim: predstava, vloga, to je vse racionalni proces. Emocije bodo prišle, brez emocij sploh ne moremo živeti, a treba jim je narediti prostor, da imajo učinek in cilj. To strukturo je pač treba narediti in zato so mi vloge, pri katerih je cilj jasen, božji dar, ker vem, kam iti. Meni je večji napor, če si je treba šele izmisliti, kakšen človek je nekdo, kaj so osnovne determinante ... Tukaj je pa jasno. Franc Gorjan v Možu brez krivde je človek, ki je utrpel možgansko kap. Na srečo so mi bila odprta vrata najprej k zdravnikom, da so mi povedali teorijo, potem pa k fizioterapevtom, ki delajo z njimi – hvala, da sem lahko to videl v Ljubljani in v Laškem. Vaš, Mariborčan, dr. Martin Rakuša, nevrolog, mi je pomagal pri Očetu in pri Gorjanu. Na koncu pa je Nejc Sluga, moj prijatelj iz mladosti, ki je imel pri tridesetih hudo možgansko kap, dovolil, da se ga lahko dotikam in vidim, kakšen je tonus telesa, kaj lahko in česa ne. Preko njega sem prišel do še enega kapnika, kot si šarmantno rečejo. To je pač delo. Kar se pa Očeta tiče, je najprej res genialen tekst. To si samo želiš igrati. Takrat sem šel v dom za starejše občane, na srečo so me spustili na zaprti oddelek (zaprt zato, da ti dementni otročki ne uhajajo). Z njimi se pogovarjati in hoditi okrog pa je po svoje tudi poezija. Pri Francu nisem izbral enega, pri Očetu pa sem našel pravega gospoda. Ne da bi ga prav imitiral, seveda ne, pa tudi izgleda povsem drugače kot jaz, ampak po svojem razmišljanju, kolikor ga je bil še sposoben, je bil blizu Zellerjevemu liku pa tudi socialno je bil umeščen v malce višji srednji razred ... Gospod, ki poskuša obdržati dostojanstvo, in ga drži, potem ga pa spodnese. In potem ti prehodi nazaj, ko se zave, da ga je spodneslo, to so pa trpke stvari. Saj to je sploh značilno: edino trpljenje pri dementnih je, ko se zavejo, da so oni sami teža za tiste ljudi, ki jih imajo najraje.

Toliko samoironije, kot je imajo hendikepirani, imajo samo še Bosanci

Sicer imam že zelo dolgo afiniteto do hendikepa. Na televiziji sem v izobraževalnem programu delal opus dokumentarnih filmov Volja najde pot. Pri šestih sem bil scenarist oziroma novinar. Še prej pa smo delali predstavo Ni tako slabo, kot zgleda, tri enodejanke Petra Barnesja v SNG Nova Gorica. To so enodejanke o hendikepu, v prvi sta dva lika z izgubo identitete, v drugi druga s cerebralno paralizo, v tretji so pa štirje slepci. Takrat sem pri študiju stopil v stik s cerebralci in smo kakšno ušpičili skupaj, tako da je bil tudi prvi od dokumentarcev o cerebralni paralizi. Potem smo delali o gluhih, ljudeh s transplantiranimi organi, o odvisnikih od heroina ... Hendikep se mi zdi strašno zanimiva tematika. Ker hendikepirani smo v bistvu vsi, odvisno od situacije. Situacijskega hendikepa je, kolikor hočete. Vi ste hendikepirani, ker ste ženska. Mi je žal,

<https://vecer.com/kultura/intervju-branko-zavrzan-...>

3 / 10

da moram to reči, ampak je hendikep. Hendikepiran je iskalec službe, pacient ... Hendikep je večer, vprašanje pa je, kako z njim živeti. Blagor uradnim hendikepirancem, ker se svojega limita zavedajo. Popolnoma jasno jim je, česa ne morejo. Jaz, idiot, se ne zavedam, česa ne morem. Še kar butam z glavo v zid. Še kar skačem in čakam, da me bo udarilo. Ti fantje in dekleta pa si rečejo, okej, sem ne morem, torej grem v drugo smer ali pa živim znotraj tega, kar lahko. Bistveno pa se mi zdi, da se hendikepa ne mistificira. Hendikepiranec ni a priori genij na drugem področju. To so čisto normalni ljudje, ki pa živijo po drugačnih normah. Se imamo pa ogromno naučiti od njih. Kot sem rekel, eno je to, da se zavedamo svojih meja, drugo pa, dragi Slovenci in Slovenke z mano vred: toliko samoironije, kot je imajo hendikepirani, imajo samo še Bosanci. Koliko je tu heca, in to prešernega smeha! Potem pristopim in se vprašam, ali se jim lahko tudi jaz smejim. Ja, lahko se smejim, ker je to situacijska komika. To pač tako je. Zaradi socialnih veščin moramo sami sebe zavirati in se ne smemo nasmehnuti, če slepec pade. Ampak ko sem delal s cerebralnimi paralizirani predstavo in je šel Miha čez oder, so se že vnaprej smejali: 'Glej, ko bo padel!' In je, in so se krohotali. Seveda je to njihova drama. Če citiram Petra Barnesa, pa pravi: hendikepiranci smo mi, ampak dramatizirani."

Branko Završan z nagrado na odru, ki ga je zaznamoval (tudi) v sezoni 2023/2024 KOKA PRESS, KATJA KODBA

Ampak med vsemi transformacijami, ki jih lahko igralec opravi za vlogo, je ena, ki se mi zdi še zdaj neverjetna: za vlogo v dokumentarnem filmu TIR niste šli samo gledat tovarnjakarjev, naredili ste izpit in potem to res počeli, vozili težki tovor po Evropi. Kako ste se lahko tako infiltrirali?

"Izpit pa res ni taka stvar. Grega Zorc je tudi naredil izpit za avtobus za film Kratki stiki Janeza Lapajnet. Drugače pač ne moreš na cesto oziroma je tako najlažje, najceneje. Začelo se je tako, da me je klical italijanski kolega in prijatelj, igralec, in mi rekel, da režiser že dela dokumentarec, da pa potrebuje igralca z Vzhoda, ki bo dovolj nor, da bo šel delat izpit in potem vozit kargo – in da pozna samo enega takega norca, mene. Italijanskih ponudb je kar veliko, realizira pa se malo, ampak režiser je bil naslednji dan v Ljubljani. Naredil sem izpita C- in E-kategorije, za kamion z vlačilcem, in treba je bilo biti goden za na cesto. Da me zaposlijo, se je režiser dogovoril z lastnikom podjetja Eurotrasporti v Vicenzi, lastnik je vedel, da sem igralec, ne pa tudi drugi vozniki. Rekli smo, da sem učitelj telovadbe na srednji šoli in da ne gre več, otroci rastejo, sin potrebuje stanovanje ... To so najbolj tipični motivi ekonomske migracije. 'Grem za par let, da dobim določeno vsoto, si kupim stanovanje, naredim hišo ...' Potem se pa rado zaplete in to je drama teh poklicev. Gre, da bo rešil družino, potem pa se odtuji od družine in jo izgubi. Poglejte skozi okno (in res je blizu gradbišče, op. p.), to so zgodbe naših bivših sodržavljanov. Poznal sem gradbenega delavca iz Srbije, v Vranju je za sinove postavil tri hiše, potem pa se, ko se je upokojil, ni imel h komu vrniti. 'Jaz svojih otrok ne poznam. Nimam kam iti.' In je umrl tukaj, v stari vlažni bajti."

In potem ste vozili tovor in ga prevzemali in oddajali. To je ja težaško delo. Kako dolgo ste ga opravljali?

"Je zahtevno, ja, četudi se ga skuša regulirati. Težko je zaradi posebnega sistema predpisanih delovnikov in počitkov. Delovnik se lahko začne ob katerikoli uri in čas se popolnoma zmeša. Vozil sem tri mesece, in ker sem vozil hrano, sem vozil tudi med vikendi. Naporno, a kdaj tudi lepo, zaradi kolegov seveda. To je poseben socialni sloj. Šoferji zase pravijo, da so kot psi, jejo in ščijejo pri zadnjem kolesu. In vse se deli. Kdorkoli kuha, takoj je okrog pet, šest ljudi, ne glede na to, od kod si, se najde par besed ali pa delajo roke. To so konstantni pikniki."

Veste, kaj je sodobna Evropa? To, da sem iz Nizozemske vozil paradižnik v Grčijo

Kje pa ste vozili?

"Po vsej Evropi. In veste, kaj je sodobna Evropa? To, da sem iz Nizozemske vozil paradižnik v Grčijo. Večkrat sem sam tudi nalagal in razlagal tovor, pa sem šel enkrat na začetku 'kariere' z viličarjem malo previsoko in zmllel par paradižnikov v zaboju. Računa se na tri odstotke odpada in pri štiridesetih tonah je to precej več kot zabojček, samo da jaz tega nisem vedel in sem se opravičeval, pa so mi rekli, da naj že odnesem ta paradajz ... Tri tedne sem ga potem vozil s sabo, in ko sem ga prinesel domov, je bil še vedno isti. In isto brez okusa."

Ste potem še kdaj vozili tovarnjak?

"Ja, sem si ga dvakrat sposodil, ko je bilo treba nekaj za hišo pripeljati."

Drugače pa s težkim motorjem?

<https://vecer.com/kultura/intervju-branko-završan-...>

5 / 10

"To je za sproščeno vožnjo, tako brez cilja, ali pa zato, ker se z avtom po Ljubljani ne da voziti. Dobro, za po Ljubljani res ne rabiš 1150 kubikov, to drži. Vse vožnje, s kakršnimkoli rekvizitom (tudi skiper sem), so mi fajn."

Branko Završan, Andrej Murenc in Manca Ogorevc v predstavi Oče UROŠ HOČEVAR

Med vašimi hobiji sem našla še sabljanje. Učili ste se ga vsi na AGRFT-ju, nikoli ne veš, kdaj boš moral igrati Hamleta, ne? Ampak ko ste igrali v znamenitem filmu Toma Stopparda Rozenkranc in Gildenstern sta mrtva, vam ni bilo treba sabljati, ne?

"Ne, sem bil pa naprošen, da naučim sabljati Richarda Dreyfussa in Tomislava Maretića, ki sta bila tako kot jaz potujoča igralca, se pravi smo igrali predstavo znotraj filma. Nisem kak poseben sabljač, naučil sem se na akademiji od Andreja Zajca in potem v svojem predavateljskem obdobju na isti akademiji predajal tudi to veščino, čeprav sem poskušal vpeljati še kaj drugega. Poznam torej osnove, potem pa je, spet, stvar v suverenosti. Ampak Dreyfuss je prišel šele dva dni pred snemanjem, jaz pa naj bi ga naučil sabljati tako, da bi izgledalo verjetno. Vadila sva v Intercontinentalu in vztrajno je molil ven komolec. 'Richard, daj komolec dol, če ne, ti ga bo nasprotnik takoj odsekal! Še enkrat naredi to, pa te bom pritegnil s floretom po njem!' Tako je z nami počel Andrej Zajc. In sem ga res pritegnil in je zaleglo, čeprav je produkcija skočila na noge, da jim bom poškodoval igralca. Sem pa predlagal, da bi sabljanje samo fingirali, zvok sekanja mečev pa dodali. Ker Stoppard najprej nikakor ni bil za, sem potisnil naprej Dreyfussa, njemu pa ni mogel reči ne."

Potrebujemo specialista, ki bo razumel specifične poklica in nam ob nespečnosti ne bo predlagal, naj se zvečer relaksiramo. Spati ne moremo, ker delamo pod umetno svetlobo in nam manjka melatonina, zvečer imamo pa predstavo

O tem, kako zaščititi filmske igralce, ste med drugim letos razpravljali na Krafftu, Kranjskem igralskem filmskem festivalu, katerega predsednik in ustanovitelj ste, in za to si prizadevate v okviru Društva slovenskih avdiovizualnih igralcev (DSI), kjer ste tudi zelo aktivni.

"Krafft postaja evropska platforma, naše društvo pa nam je tudi pomagalo uzavestiti, da nihče drug ne bo poskrbel za nas. Če smo bili prej razvajeni, ker je socialna država poskušala skrbeti za vse, zdaj mislimo, da moramo vse prevzeti nase, ker država te občutljivosti nima. Poglejte samo medijsko izpostavljena zbiranja denarja za otroke, ki potrebujejo zdravljenje v tujini. To je postal splošni vzorec. In niti ne bi obsojal države, tudi bolj razvite sredine kažejo popolno indifferenco do državljanov. Treba se je angažirati. Preko DSI in Zveze društev filmskih ustvarjalcev nam je uspelo implementirati evropsko direktivo o avtorskih pravicah in narediti enega boljših zakonov o avtorskih pravicah v Evropi. Upam, da se bodo kolegi malo bolj množično angažirali, sam pa se zavežem še k realizaciji dispanzerja za umetniške poklice. Ja, to je spet nekaj, kar smo v prejšnjem sistemu že imeli. Boris Mihalj je napisal perfektno disertacijo na temo zdravstvenega varstva ne samo uprizoritvenih umetnikov, ampak celotnega umetniškega ceha. Najprej je treba narediti vsaj register poklicnih bolezni, ker to vpliva tudi na bolniška nadomestila. Da ne govorim o sramotnem ravnanju s prekarci, ki prvih trideset dni bolniške ne dobijo nobenega nadomestila, nimajo sistematskih pregledov. Potrebujemo specialista, ki bo razumel specifične poklica in nam ob nespečnosti ne bo predlagal, naj se zvečer relaksiramo. Spati ne moremo, ker delamo pod umetno svetlobo in nam manjka melatonina, zvečer imamo pa predstavo. Omenili ste vsaj dve vlogi, za kateri sem tri mesece treniral prisilno držo in potem v njej vztrajal. Zdravo bi bilo, da bi kdo znal s tem ravnati v preventivi in kurativi. V času Šarčeve vlade je bila taka ambulanta že tik pred realizacijo, bil je prostor in bili so specializanti, naslednje vlade to ni zanimalo, dobesečno tako so rekli, zdaj pa poskušamo znova. Podporo kulturne ministrice in predsednice državnega zbora imamo, čakam še na avdienco pri ministrici za zdravstvo."

V SLG Celje ste že desetletje in pol. Je ob vožnjah težkih tovorov in možganskih kapeh v filmih dobro imeti varen pristan?

"Skoraj četrto stoletje sem bil svobodnjak, in to ne samozaposlen v kulturi, takrat se je reklo svobodni umetnik, kar je veliko bolj verodostojno. Tudi sam nisem računal, da bom šel v institucijo, a ker je bila Tina Kosi kar vztrajna, sem rekel, da velja poskusiti. Ko sem se vrnil iz Francije, sem igral bolj v filmih, v gledališču pa sem delal koreografije oziroma ghibtiko, kot sam temu ljubko rečem. Podpisal sem 67 koreografij. Ko sem prišel dvakrat, trikrat v isto gledališče, se srečeval z istimi igralci, z istimi anekdotami, enakim pristopom, si nisem znal predstavljati, da bi s tem živel. No, zdaj sem jaz isti, mladi me imajo že poln kufer, ker sem jim vse štose že ničkolikokrat povedal. Zato mi je tudi film tako privlačen: narediš in greš naprej, spet k nečemu novemu."

Vprašanje o svobodi je kot tisto o kuri in jajcu: kje je več svobode, na svobodi ali v angažmaju? Povsod in nikjer. Na svobodi poskušas delati vloge vedno na najboljši možni način. Se pravi tako, kot sam misliš, da si najboljši. Ne smeš preveč tvegati, vselej mora biti vsaj optimalno ali pa maksimalno, če se da. Ker če bom riskiral in naredil slabo vlogo, je vprašanje, kaj bo z naslednjo. Ko prideš v angažma, narediš prvi dve predstavi po istem

<https://vecer.com/kultura/intervju-branko-zavrsan-...>

7 / 10

principu, pri tretji pa si rečeš: 'Pa saj me ne bodo kar iz službe vrgli, če enkrat malo kiksнем.' In lahko poskusiš kaj novega. In tudi to je svoboda."

V celjskem gledališču je kar promet, precej je mladih igralcev, ki pridejo hitro po akademiji in potem tudi hitro gredo. Predstavljam si, da ste za njih ena taka malo očetovska instanca, ne? Kaj jim rečete, ko pridejo, in kaj, ko gredo?

"Nisem indiferenten do kolegov in oni ne do mene. Ne vsiljujem se, razen kadar se mi zdi kakšno ravnanje škodljivo, takrat že posežem. Pa tudi sami me sprašujejo. Verjetno je to res očetovska vloga. Tistim, ki odhajajo na svobodo, rečem samo eno: 'Vsak projekt, vsaka predstava, ki jo boš sprejel, je pravilna. Zdaj si začel delati otroško predstavo, čez en teden te bodo pa povabili v Dramo. Ne se sekirati zaradi tega, ne se kesati. Odločitev je bila pravilna, iz kakršnegakoli razloga že.' Če ne, se zaciklaš in čakaš na boljšo ponudbo in izpadeš iz sistema. Sicer pa mladim kolegom zasebno rad pomagam vsaj s kakšnimi rokodelskimi spretnostmi ali orodjem, ko si postavljajo nov dom."

Kaj pa publika, se odziva? Je v Celju dovolj, kot se reče, kritične mase?

"Odvisno, za koga igramo. Kritične mase ne bi lokaliziral, mislim, da je povsod enako. Nekatere druge reči pa v lokalnem okolju so drugačne: tukaj v ansamblu ni rivalstva. Mogoče je kdaj kdo malce poskušal solirati, kakšna samooklicana zvezda ponikalnica, kot jaz temu rečem, a se ni obneslo. Za to potrebuješ cel aparat, ki te podpira. Tukaj ga ni, a tudi takih tendenc ni. Dobro je, če se ni treba boriti za svojo pozicijo na odru. Hkrati pa, kljub temu, kar sem prej rekel o stalnih sredinah, še vedno najdem motiv za vsako novo predstavo. Letos me prav mika, da bi zavil kam, kjer še nisem bil. Ker imam samo še tri leta. Potem grem pa nazaj na svobodo in bo spet kaj več filma, upam. Preko sto avdiovizualnih del, kolikor sem jih naštel, mi očitno še ni dovolj (smeh)."

Za vami in za celim ansamblom SLG Celje je sezona, ko se je zdelo, da je skoraj ves čas za odru skoraj cel ansambel. Ob Druge preteklosti do Troje, vmes pa še Paradiž in Pet kraljev ... Velikopotezno, ampak gotovo tudi utrujajoče?

"Res smo kar hiteli iz ene predstave v drugo, in to bogato zasedeni. V ansamblu je malokdo, ki se mu ne bi ljubilo delati. Ker pa poznaš ustroj gledališča, se ob tem vprašaš, kdaj bomo igrali te predstave. Če smo vsi v eni, vzporedno ne more biti druge ... Predstava se dela dva, tri mesece, vanjo vložiš maksimalno, kar lahko, ali pa vsaj objektivno, kar se da, in ti je malo žal, da otroci, ki smo jih podelali, tako hitro osirotijo. To je edina pripomba na sezono. Pred tem se res že par let ni zgodilo, da bi bil v štirih premierah zaporedoma, da sploh ne govorim o pravicah delavca po petdesetem letu, ker sem jaz že po šestdesetem. Je bilo kar zajetno. Še najbolj očitno je bilo pri Troji, ker je bilo za celotno produkcijo samo mesec časa. Tisti, ki smo bili v Petih kraljih, pa smo prišli zraven šele zadnjih štirinajst dni. Sreča je, da je zadaj Matija Solce. Njegova genialna norost te obnori, ti zleze ti pod kožo in se zato pustiš zelo hitro zvabiti v njegovo estetiko, miselnost, razdrobljenost, ko iz vsakega drobca čara novotarije. Ob tem pa še njegov glasbeni genij, ta nas je pa res kupil čisto vse, da smo lahko kar preskočili par korakov poti od ideje do cilja. Tako da se mi je zdelo, da je to bolj hepening kot predstava. Ampak hepening je fino delati enkrat, ponavljanje hepeninga z enakim vzorcem – tukaj sem pa malo izgubljen in se vprašam: a je to dovolj? Zame in verjetno za marsikoga je to večno vprašanje. Sem naredil dovolj? Je dovolj dobro? Je vredno publike? Je vredno časa? Vesolja? Ja, kar nekaj majhnih ali večjih presenečenj je bilo v sezoni."

Iz Troje smo si zapomnili vašega jecljajočega Menelaja, če pa bi morala izbrati eno vlogo v sezoni, ne samo med vašimi vlogami, bi izbrala vašega Falstaffa v Petih kraljih. Kako pretresljiv "Hamlet komedije" je to v vaši interpretaciji!

"Hvala za opažanje in opazko. Saj ne vem, od kod vse se nabira material. Res je, da je znotraj predstave ta lik najbolj dramski, dialoški in situacijski. A tudi če sem ga hotel brati komično, jaz tega v Falstaffu ne vidim. Že pri Shakespearju ne. Vidim ga prej kot žalostnega klovna. V vsej svoji slepariji in 'pokvarjenosti' je še vedno zelo čist, ker verjame v neko idejo. Verjame v družbo ali vsaj v družabnike. Seveda, njegovo koprnenje po tem, kaj vse bo postal, njegova mala megalomanija ga potolče, in pade v kolesje, ki ga je sam podpiral. A zaradi česar je meni všeč in sem ga tako tudi želel narediti, je ranljivost. Zaveda se svojih idej, zaveda se, da je to ena velika iluzija, a vseeno zanj živi. Če bi malo pretiraval, bi rekel, da je donkihотовski. Pa tu je še sladko-grenka ljubezen do prijateljice ... Pa nerodne laži, ki si jih izmišljuje. Zelo nespretno laže in potem se spretno ven vleče. Res je paradoksalen, karakter in kontrakarakter. Hecen tič, kljub vsemu. No, pa sva prišla do komičnega."

V pretekli sezoni ste delali še eno malo žalostno komedijo, Paradiž, nemo tragikomedijo z maskami, ki se dogaja v domu starejših. Ker ste se vi po AGRFT-ju izobraževali na mednarodni šoli gledališča, mima in giba Jacques Lecoq v Parizu in se dolgo ukvarjali predvsem s koreografijo, vam je bilo pri ustvarjanju vašega lika najbrž lažje kot drugim?

"V vsakem primeru smo tim. Če je neka stvar lažja samo meni, to predstavi ne pomaga prav veliko. Lahko bi bilo celo kvarno, če bi kdorkoli soliral in počel kaj po svoje. Po eni strani mi je lažje in po drugi ne. Vsak režiser ima svojo estetiko, šolo in izkušnjo. Študij za to predstavo je bil zelo specifičen in sploh nismo bili v varni coni, prej na tankem ledu. Gotovo je botrovalo to, da prihaja režiser Matteo Spiazzi iz druge sredine, in to sredine, v kateri so vsi igralci podhranjeni in hrepenijo po igri. Zelo lahko jih je zmotivirati. Oziroma jih sploh ni treba motivirati, ker hlatajo po tem, da bodo pet minut na odru. Diskrepanca med številom igralcev in tistimi, ki dejansko delajo, je v Italiji velika. Mi pa smo siti, preobjudeni celo. Naš problem je, da preveč igramo, zato nimamo apriorne motivacije za vsak projekt. Smo pa, brez skromnosti, zelo profesionalni. Brez univerze nisi igralec. Majhen odstotek je takšnih, da so delali kakšne šole in tečaje drugje. Zlasti v romanskem svetu pa imajo zelo radi kurze, s katerimi po pol leta postaneš igralec. Seveda tudi oni poskušajo delati najboljše, kar lahko, ampak orodja pa nimajo ne vem kakšnega. Pa ne samo orodja, tudi prtljage nimajo. Mi je imamo pa ogromno. Večina nas je zaposlenih, večina dela v svojem poklicu, in to ves čas. Iz štirih premier na leto se pa že nekaj naučiš. Skratka, pri Paradižu smo skušali najti skupni jezik, a se po poti nismo vedno našli z režiserjem. Bilo je malo sreče in veliko hude discipline igralcev. Hvala ne vem čemu, da je predstava tako uspešna!"

Krstna uprizoritev proslave zamujenega jubileja ob slavnostni sedemdesetletnici gledališča **SLG Celje** z naslovom **Bodi gledališče!** avtorja Branka Završana in ansambla ter režiserke Ivane Djilas v izvedbi ansambla **SLG Celje** **UROŠ HOČEVAR ZA SLG CELJE**

Sedemdesetletnico **SLG Celje** je počastila "gledališka proslava" **Bodi gledališče!**, vi ste bili avtor songov in seveda eden od izvajalcev, spremljal pa vas je "vaš" bend **Los hermanos muy simpáticos**, ki je z vami že od vašega Jacquesa Brela (Senca tvojga psa). Za vse ne bo prostora, ampak vseeno, kako se je vaša glasbena pot začela?

"Pojem od malega, tako kot verjetno vsak. Še hujše, ko še nisem govoril, sem se zvečer menda uspaval z ritmičnim blejanjem pa zraven sem z glavo migal. Kasneje sem bil, do mutacije, že v mladinskem pevskem zboru na RTV-ju pri Matevžu Fabjanu. Tam je moja prva zaznava tega, kaj je akord, kaj je sozvočje in kako si dvajset centimetrov nad tlemi, ko se frekvence najdejo. Plavaš. Harmoničnost frekvenc, ki tudi tebe spravi v harmonijo, je res blagodejna. Ne govorim o meditaciji (žal ne, nimam potrpljenja zanjo), temveč o zavesti o fizičnem svetu, ki je zelo hitro tudi metafizičen. Takšna harmonija, takšno sozvočje vpliva na marsikaj, ne samo na sluh. Postavi te v lepše ravnesje. Nekoč sva s kolegico Marjano Brecelj vodila prireditev s koncertom Cerkniškega pihalnega orkestra. Ko ti 80 ali 90 pihalcev pihne v hrbet, vuf, kaka energija, taka silna moč je to!

No, doma so rekli, da bo Branko harmoniko igral, ampak to je trajalo dve leti, ni bilo pravega inputa ali pa ni bilo moje vztrajnosti. Če bi mi nekdo malo bolj urbana vrata pokazal, bi bilo verjetno drugače. Valčki pa polčki mi že takrat niso šli. Za nazaj seveda vem, da je to dober inštrument v velikem delu svetovne folk muzike."

<https://vecer.com/kultura/intervju-branko-zavrsan-...>

10 / 10

Hočete reči, da se niste zares učili nobenega inštrumenta, čeprav smo vas v predstavah videli že z marsikaterim?

"To se naučim za predstavo. Nič ne znam, se pa naučim. Da se imava z glasbo rada, je očitno, a vedno je učenje. Hudo nespoštovanje do glasbenikov bi bilo, če bi rekel, da sem glasbenik. Potrebne so ure in ure, tedni, meseci, leta vežbanja, da pridejo do osnovne strukture. Nemogoče, da bi se tu zraven štulil. Da sem interpret, to pa vem. To pa znam. Ravno pri Troji sva se z bobnarjem Urbanom Krčem spraševala: Kaj je boljše, suveren vstop ali točen vstop? Za bobnarja je bolj važen točen vstop, za igralca pa suveren. Ko si na sceni, pa nimaš druge izbire, kot da si suveren. Drugače pač pogoriš.

V glasbi smo prišli tehnološko tako daleč, da je dogodek v živo z napako dobrodošel. To je osvoboditev, za nastopajoče in za publiko. Predstavo po mojem tekstu Solistika smo delali z Boštjanom Gombačem in Markom Brdnikom, ki sta izjemna virtuoza in v nemogočih situacijah igrata sublimno, polno in popolno, da ljudje ne verjamejo, da ni posneto. Zato smo se zavestno odločili, da bomo delali napake. Ljudi je treba zbuditi, da vidijo, da je to res."

FOTO: ROBERT BALEN